

(A. P. Andersen) har i Udvalget foreslaaet det og har fra Højres Side erklæret, at det var en Vej at gaa at afskaffe de kongevalgte. Men de Herrer Højremænd maa ogsaa vide, at det kan Demokratiet ikke gaa med til, uden at Landstingets Sammensætning forandres paa anden Maade, ellers vil Landstinget blive mere konservativt og mere reaktionært, end det nu er. Derfor tror jeg, at saa snart man kræver Forholdstalsvalgmaade til Folketinget, rejser man Spørgsmaalet om en almindelig Forfatningsrevision. Selv med de ærligste Bestræbelser fra alle Sider for at begrænse sig til en Grundlovsændring, der kun gennemfører Forholdstalsvalgmaade til Folketinget, vil det vistnok være umuligt.

Jeg skal saa sige et Par Ord om det foreliggende Valgkredsforslag. Efter 5 Aars Arbejde, jeg tør sige efter et ihærdigt, dygtigt og samvittighedsfuldt Arbejde, ere vi nu naaede til, at der fra et stort Flertal i Folketingsudvalget, nemlig fra 12 af Udvalgets 15 Medlemmer, foreligger et Forslag til en ny Valgkredsordning, hvor der er Enighed paa alle Punkter om selve den nye Kredsfordeling. Det er i og for sig et betydeligt Resultat, det er første Gang, det er sket siden 1894, og det er et langt større Flertal, der er samlet om dette Forslag, og det er et langt bedre Forslag end det fra 1894. Det er et stort Resultat, men desværre, efter at ogsaa de Herrer fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og fra Assens (Berntsen) og fra Æbeltoft (N. Neergaard) have været med til at fremskaffe dette Resultat, efter at de have været med til sammen med os Socialdemokrater og de Radikale at bygge dette Arbejde op, i samme Aandedræt vælte de det med et Pennestrøg. De Herrer fra den Side tale jo om, at Regeringen vil føre nogle Forter op og bagefter ødelægge dem, jeg tror ikke, det er ganske rigtigt. Hvis der kan blive militære Vanskeligheder i den kommende Tid, ligger det deri, at de Herrer have gennemført et militært Forlig, som de vidste, at Vælgernes Flertal var imod, de turde ikke tage en Folkeafstemning eller et Valg derpaa. Det kan afføde visse Vanskeligheder i Fremtiden. Men de Herrer skulle ikke være saa hurtige til at behøjde andre, at de bygge noget op, som de siden rive ned, thi de have været med til at bygge dette Valgkredslovsforslag op, et Forslag om 129 omtrent lige store Kredse, men i samme Øjeblik de have været med til dette, blive de angste for at føre det ud i Livet, saa føje de en Paragraf til, der siger: denne Lov træder kun

ud i Livet, hvis noget andet kan gennemføres, som der heldigvis, fra deres Standpunkt set, ikke er nogen som helst Udsigt til at blive enig om. De ville med andre Ord ikke en retfærdig Valgkredsordning, de ville hverken en retfærdig Grundlov eller en retfærdig Valgkredslov, det er Villien, der fattes dem. Hvorfor ville de ikke? Fordi de ere interesserede i den nuværende Ordningens Opretholdelse.

Men her staaer nu Sagen heldigvis, kan jeg paa en Maade sige, ikke paa de Herrer af Delegationspartierne, her staaer Spørgsmaalet, om Valgkredsloven skal fremmes, udelukkende paa Højre. Højre er, naar Valgkredsloven kommer til Afstemning, Tungen paa Vægtskaalen. Det beror udelukkende paa Højre, om de kommende Folketingsvalg skulle foregaa paa en Valgordning, der er betydelig mere retfærdig end den nuværende. De Radikale og Socialdemokraterne ere enige derom. I det Øjeblik, de Herrer i Højre stemme mod den Sammenkoblingsparagraf, som det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) og det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) stille op, i samme Øjeblik springer Sammenkoblingen, saa bliver Valgkredsloven vedtagen med et stort Flertal her i Tinget, og vedtages den med et saadant Flertal ogsaa af de Herrer Højremænd, saa er der al Udsigt til, at den ogsaa kan gennemføres i Landstinget. Saa ere vi frie for alle Spørgsmaal om Grundlovsændring og Forholdstal og Opløsning af Landstinget i denne Sammenhæng. (Afbrudelse.) Vi ere villige til Forholdstalsvalg paa de Vilkaar, hvorpaa det kan naas, det har jeg allerede sagt de Herrer, det kan kun naas gennem en Grundlovsændring, det kan ikke naas paa anden Maade. De Herrer af Højre have ikke Magt til at gennemføre det uden gennem en Grundlovsændring. Der har været gjort et Forsøg derpaa, vistnok et meget velment og redeligt Forsøg, af det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (V. H. O. Madsen), men det har vist sig at strande, det kan ikke gøres. Det ærede Medlem er endda Matematiker, men hans Forsøg have vist sig ganske umulige; han er Feltherre og Strateg, men jeg synes, han indretter det lovlig let, naar han gennem det Forslag, han tilstillede Udvalget, gjorde det saa nemt, at en Politiker, som blot var i Stand til at samle 2—3,000 Stemmer Landet over, kunde fælde en hvilken som helst af Modstanderne. Hvis jeg selv, for at tage en af de ubetydeligste, dannede et Borgbjergparti, lavede en Liste derpaa og samlede 2—3,000 Stemmer over